

تغییرات فرهنگی و اجتماعی

منطبق با آخرین سرفصل دروس دانشگاهی

www.ketab.ir

تالیف و گردآوری:
مصطفی محمودی شرق
ندا الماسیان طهرانی

تهران ۱۴۰۰

سرشناسه: محمودی شرق، مصطفی، ۱۳۵۰-
 عنوان و نام پدیدآور: تغییرات فرهنگی و اجتماعی منطبق با سرفصل دروس دانشگاهی/ تالیف و گردآوری مصطفی محمودی شرق، ندا الماسیان طهرانی.
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات عنوان، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۲۴ ص: مصور.
 فروست: جهان دانش: ۲.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۱-۱۴-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه
 موضوع: تحولات اجتماعی -- ایران -- راهنمای آموزشی (عالی)
 Social change -- Study and teaching (Higher)
 تحولات اجتماعی -- راهنمای آموزشی (عالی)
 Social change -- Study and teaching (Higher)
 شناسه افزوده: الماسیان طهرانی، ندا، ۱۳۵۸-
 ردیابی کنگره: HM ۸۳۱
 ردیابی دیویی: ۳۰۳/۴۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۵۷۰۶۱

جهان دانش / ۲

تغییرات فرهنگی و اجتماعی

منطبق با آخرین سرفصل دروس دانشگاهی

تالیف و گردآوری: مصطفی محمودی شرق، ندا الماسیان طهرانی

ناشر: عنوان

نوبت چاپ: اول/ ۱۴۰۰

آرایش صفحات: حسنا ذبیحی

جلد: حسین قربانی

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۴۸۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: قشقایی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۱-۱۴-۸

تلفن: ۰۹۱۲۰۷۶۲۱۹۱

تکثیر یا بهره‌برداری از تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکل منوط به اجازه کتبی ناشر است.

فهرست

۹.....	پیشگفتار
۱۰.....	فصل اول
۱۱.....	مفهوم تغییر اجتماعی
۱۱.....	تغییر فرهنگی چیست؟
۱۱.....	تعریف تغییرات اجتماعی
۱۲.....	انواع تغییر اجتماعی
۱۲.....	خصوصیات اصلی یک تغییر اجتماعی
۱۳.....	تغییرات و دگرگونی‌های فرهنگی
۱۳.....	فرهنگ‌پذیری
۱۳.....	تفاوت تغییرات فرهنگی از تغییرات اجتماعی
۱۴.....	دگرگونی فرهنگی Change Culture
۱۵.....	زمینه‌ها و عوامل دگرگونی فرهنگی
۱۶.....	نقش نوآوری در دگرگونی فرهنگی
۱۷.....	نظم اجتماعی
۱۷.....	نظام اجتماعی (سیستم اجتماعی)
۱۷.....	مفهوم دیگری از سیستم اجتماعی
۱۸.....	نظریه‌های اصلی نظام اجتماعی
۱۸.....	نظریه کارکردگرایی
۱۹.....	- نظریه عمومی سیستم‌ها
۱۹.....	اتوپونیز
۲۰.....	سیستم‌های دیگر
۲۰.....	نظریه تعارض
۲۱.....	نمونه‌هایی از سیستم اجتماعی
۲۱.....	ساختار اجتماعی
۲۲.....	تفاوت نظام اجتماعی و جهان اجتماعی
۲۳.....	نظام اجتماعی از دیدگاه آنتونی گیدنز
۲۶.....	مدیریت نوین و برخی خصوصیات سیستم‌های اجتماعی

۲۶.....	سازمان یک سیستم اجتماعی.....
۲۷.....	مدیریت نوین و برخی خصوصیات سیستم‌های اجتماعی.....
۲۸.....	مدیریت اقتضائی.....
۲۹.....	کارکرد نظام اجتماعی.....
۳۱.....	نگاه کارکردگرا به جامعه و اخلاق اجتماعی.....
۳۳.....	نظام اجتماعی، پایداری و ناپایداری.....
۳۵.....	سبک زندگی و نظام اجتماعی.....
۳۷.....	تغییر اجتماعی.....
۳۷.....	انواع تغییر اجتماعی.....
۳۷.....	معرفی تالکوت پارسونز <i>Talcott parsons</i>
۳۸.....	تفاوت تغییر اجتماعی با تحول اجتماعی.....
۳۸.....	پدیده‌هایی که تغییر اجتماعی محسوب می‌شوند:.....
۳۹.....	تغییر اجتماعی - کنش تاریخی - فرآیند اجتماعی.....
۴۰.....	عوامل - شرایط و کارگزاران تغییر.....
۴۰.....	تغییر (دگرگونی) اجتماعی <i>Social change</i>
۴۱.....	اصول حاکم بر تغییر اجتماعی.....
۴۲.....	عوامل مؤثر بر تغییر اجتماعی.....
۴۳.....	تغییرات اجتماعی و مسائل اجتماعی و فرهنگی.....
۴۴.....	گستره تغییر.....
۴۵.....	تغییرات اجتماعی در ایران.....
۴۶.....	مسائل فرهنگی و تغییرات اجتماعی.....
۴۶.....	جامعه‌شناسی تغییرات اجتماعی در جوامع انسانی.....
۴۶.....	الگوهای تغییرات اجتماعی.....
۴۹.....	راهبردهای تغییرات اجتماعی.....
۵۱.....	تغییر اجتماعی از کجا برمی‌خیزد؟.....
۵۲.....	مدل‌های تغییر.....
۵۶.....	نظریه‌های مدل‌های مختلف تغییر.....
۵۷.....	نظریه‌های تغییر اجتماعی.....
۵۸.....	طبقه‌بندی تغییرات اجتماعی.....
۵۹.....	مفهوم تغییر اجتماعی.....
۶۰.....	تحول اجتماعی.....

۶۱	
۶۱	 فصل دوم
۶۲	 ویژگی‌های تغییر
۶۲	 عوامل تغییر اجتماعی
۶۲	 شرایط اولیه که تغییرات بزرگ از آن آغاز می‌شوند کدام است؟
۶۳	 نرخ تغییر چیست؟
۶۷	 عوامل تغییرات اجتماعی
۶۷	 عوامل و شرایط تغییر اجتماعی (عامل جمعیتی)
۶۸	 شهری شدن:
۶۸	 صنعتی شدن و خانواده:
۶۹	 طبقه‌بندی تغییرات اجتماعی:
۷۰	 نقش ارتباطات در توسعه اجتماعی
۷۱	 توسعه اجتماعی ایران
۷۲	 توسعه و قومیت‌ها
۷۳	 نابرابری قومی در ایران
۷۴	 الف. نظریه‌پردازی‌های سنتی درباره توسعه و هویت قومی
۷۴	 ب. نظریه‌پردازی‌های جدید درباره توسعه و هویت قومی
۷۵	 ج. نظریه‌پردازی‌های مرحله گذار
۷۵	 د. نظریه‌پردازی‌های دوران فراترگرایی
۷۶	 توسعه و کشمکش‌های قومی در ایران
۷۷	 ۱- سیاست‌های اقتصادی:
۷۸	 ۲- سیاست‌های فرهنگی:
۷۹	 ۳- مذهب:
۷۹	 ۴- مسائل سیاسی:
۸۰	 نقش ارتباطات در توسعه روستایی
۸۱	 رادیو
۸۲	 تلویزیون
۸۳	 آگاه‌سازی رسانه‌ای
۸۴	 رادیوی جماعتی الگوی آموزش
۸۴	 نشریات روستایی
۸۵	 فناوری‌های نوین ارتباطی و اطلاعاتی (رسانه‌ها) و تغییرات سبک زندگی خانواده

پیشگفتار

میزان و نسبت تغییرات درون جوامع به گونه‌ای است که مدل‌ها و روش‌های قدیمی مدیریت اجتماعی پاسخگوی این قبیل تغییرات نیست صرفاً به این خاطر که بسیاری از جوامع طی ۴۰ ساله اخیر شاهد بیش از ۵ برابر تغییرات بوده‌اند. در چنین شرایطی مدیران و برنامه‌ریزان دیروز به راحتی نمی‌توانند پاسخگوی مسائل و نیازهای اجتماعی امروز باشند. در صورتی که مدیریت مناسبی در جوامع عصر حاضر اعمال نشود تنش‌ها و برخوردهای اجتماعی ابعاد وسیع‌تری به خود می‌گیرد. در صورتی که مدیریت اجتماعی و فرهنگی مناسبی در زمینه‌هایی چون بهداشت اشتغال توزیع مناسب امکانات، بی‌عدالتی‌های جنسی (زن و مرد) و - صورت نگیرد زمینه بسیاری از بی‌نظمی‌ها و اصطکاک‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فراهم می‌آید، از این رو جهت احتراز از چنین مخاطراتی، مدیریت مناسب اجتماعی فرهنگی ضروری به نظر می‌رسد.

تغییر یا به عبارتی دقیق‌تر تغییرات اجتماعی به عنوان یکی از موضوعات اساسی عصر جدید شناخته شده است. این پدیده خود پیچیدگی‌ها دارد، توسعه، نوسازی، تغییرات فرهنگی و در مواردی تناقض‌ها و بن‌بست‌های اجتماعی فرهنگی یا روند فرهنگ‌سازی نیز صورت می‌گیرد، یعنی با دستیابی به زمینه‌های جدید فرهنگی، ابتکارات و نوآوری‌هاست که با بحران می‌توان تطبیق و سازگاری پیدا کرد. در مسیر تغییرات اجتماعی، از طریق فرهنگ و به وسیله فرهنگ است که بشر شانس ماندگاری و بقا پیدا کرده است. بفرهنگ تکامل یافته است و برتری خود را نسبت به سایر موجودات از همین طریق به دست آورده است.

پیدایش و گسترش زمینه‌های مختلف فن آوری نیز اشکالی از روابط اجتماعی جدید و الگوهای فرهنگی جدید را به دنبال آورده است. اما ظهور و گسترش فن آوری خود نیز بستگی به مجموعه‌ای از عوامل اجتماعی و فرهنگی دارد؛ بنابراین، سهم عظیمی از تغییرات اجتماعی در عصر حاضر به دنبال پیدایش و انتقال فن آوری به وقوع پیوسته است.

کتاب حاضر با هدف رفع کمبود نقیصه یک منبع دانشگاهی با نگاهی به سرفصل درس تغییرات فرهنگی و اجتماعی و اضافه بر آن سایر موضوعاتی که در این محث مهم تأثیرگذار هستند به رشته تحریر درآمده و می‌تواند منبع مناسبی برای دانشجویان، دانش‌پژوهان و سایر علاقه‌مندان و افراد دغدغه‌مند در این حوزه باشد. امید که مقبول نظر تان واقع شود.

مصطفی محمودی شرق

ندا الماسیان طهرانی

پاییز ۱۴۰۰